

Zakon o proglašenju Vukovara mjestom posebnog domovinskog pijeteta

Sadržaj

GLAVA I. OSNOVNE ODREDBE
GLAVA II. OBILJEŽAVANJE POSEBNOG DOMOVINSKOG PIJETETA
GLAVA III. VIJEĆE ZA DOMOVINSKI PIJETET, MIR I RAZVOJ
GLAVA IV. ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKE I RAZVOJNE AKTIVNOSTI
GLAVA V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNA ODREDBA

GLAVA I. OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

Predmet uređenja

(1) Ovim se Zakonom Vukovar proglašava mjestom posebnog domovinskog pijeteta, definira njegovo značenje i status radi očuvanja trajne uspomene i sjećanja na žrtvu Vukovara u Domovinskom ratu i izgradnje mira te potiče njegov društveni razvoj s naglaskom na demografski, gospodarski, kulturni i odgojno-obrazovni razvoj.

(2) Vukovar se proglašava mjestom posebnog domovinskog pijeteta jer ima posebno važnu ulogu u hrvatskoj povijesti uspostave samostalne, nezavisne, suverene i demokratske države te predstavlja simbol otpora, žrtve, pobjede i zajedništva odnosno obrane državnog suvereniteta i teritorijalnog integriteta Republike Hrvatske u Domovinskom ratu.

Članak 2.

Pisanje rodniih pojmova

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 3.

Tumačenje odredbi

Odredbe ovoga Zakona trebaju se tumačiti i primjenjivati sa svrhom poštivanja hrvatskog naroda i pripadnika nacionalnih manjina, razvijanja razumijevanja, solidarnosti, snošljivosti i dijaloga među njima.

GLAVA II. OBILJEŽAVANJE POSEBNOG DOMOVINSKOG PIJETETA

Članak 4.

Pojam posebnog domovinskog pijeteta

(1) Poseban domovinski pijetet, u smislu ovoga Zakona, predstavlja posebno poštovanje prema poginulim i nestalim hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata u Vukovaru te svim hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata koji su branili slobodu, demokraciju i zajedništvo hrvatskog naroda, svim civilnim stradalnicima iz Domovinskog rata te Vukovaru, simbolu otpora, hrabrosti, zajedništva i mira, koji je tijekom oružane agresije na Republiku Hrvatsku u Domovinskom ratu pretrpio velike ljudske gubitke i razaranja materijalnih dobara odnosno kulturne baštine.

(2) Poseban domovinski pijetet iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća:

- sjećanje na poginule i nestale hrvatske branitelje i civile u Domovinskom ratu
- dostojno obilježavanje dana posebnog domovinskog pijeteta u Vukovaru iz članka 7. ovoga Zakona
- označavanje i dostojno obilježavanje područja posebnog domovinskog pijeteta odnosno vukovarskih mjesta stradavanja i sjećanja iz Domovinskog rata iz članka 8. ovoga Zakona
- odgovarajuće odgojno-obrazovne i znanstvene aktivnosti radi očuvanja sjećanja na žrtvu Vukovara te njegovu povijesnu ulogu u uspostavi suvereniteta Republike Hrvatske
- na prigodan način prezentiranje osobnih imena poginulih i nestalih hrvatskih branitelja i civila iz Domovinskog rata
- izlaganje povijesne građe vezane za Domovinski rat, osobnih i drugih predmeta te pisama hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i civilnih stradalnika s vukovarskog područja i

g) druge aktivnosti kojima se na dostojanstven način izražava poseban domovinski pijetet te pridonosi izgradnji i održanju mira.

Članak 5.

Područje posebnog domovinskog pijeteta

Područje posebnog domovinskog pijeteta iz članka 1. ovoga Zakona obuhvaća područje Grada Vukovara i naselje Bogdanovci u Općini Bogdanovci.

Članak 6.

Dani posebnog domovinskog pijeteta

Na dane posebnog domovinskog pijeteta odaje se poštovanje prema svim poginulim i nestalim hrvatskim braniteljima i civilima iz Domovinskog rata te svim hrvatskim braniteljima i civilnim stradalnicima iz Domovinskog rata, a u širem smislu odaje se poštovanja prema svima koji su dali svoj doprinos za uspostavu i očuvanje Republike Hrvatske kao samostalne, nezavisne, suverene i demokratske države.

Članak 7.

Razdoblje obilježavanja

(1) Dani posebnog domovinskog pijeteta uključuju obilježavanje sljedećih dana:

- a) 17. studenoga – Dan sjećanja na Vukovarsku bolnicu 1991.
- b) 18. studenoga – Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje
- c) 19. studenoga – Dan sjećanja na žrtvu Borova naselja 1991. i
- d) 20. studenoga – Dan sjećanja na žrtve Veleprometa i Ovčare te prestanak otpora hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata u Vukovaru.

(2) Obilježavanje dana iz stavka 1. ovoga članka provodi se svake kalendarske godine.

(3) Dani iz stavka 1. točaka a), c) i d) ovoga članka ne smatraju se blagdanima, spomendanima ni neradnim danima u smislu zakona kojim se uređuju blagdani, spomendani i neradni dani u Republici Hrvatskoj.

Članak 8.

Mjesta obilježavanja

(1) Mjesta na kojima se odaje posebni domovinski pijetet u Vukovaru su mjesta stradavanja i sjećanja iz Domovinskog rata, odnosno:

- a) objekti pod upravljanjem tijela državne uprave nadležnog za hrvatske branitelje (u daljnjem tekstu: Ministarstvo):
 - aa) Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata u Vukovaru (u daljnjem tekstu: Memorijalno groblje) i
 - ab) Spomen-obilježja mjesta masovnih grobnica žrtava iz Domovinskog rata pod upravljanjem Ministarstva:
 1. »Ovčara«
 2. »Vučedolski vinogradi«
 3. »Nova ulica«
 4. »Bogdanovci« i

5. »Bogdanovci – groblje«

b) objekti pod upravljanjem Javne ustanove »Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar«:

1. Javna ustanova »Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar«
2. Spomen-dom »Ovčara«
3. Spomen-obilježje poginulim braniteljima Trpinjske ceste i Borova naselja i
4. Hangari »Velepromet«

c) objekti pod upravljanjem Grada Vukovara:

1. Spomenik na Trgu žrtava Ovčare
2. Središnji križ na ušću Vuke u Dunav
3. »Sotin – Skendra«
4. Križ na Lušcu
5. Vodotoranj
6. Spomen-obilježje osobama nestalim u Domovinskom ratu i
7. Skladište »Borovo commerce«

d) objekti pod upravljanjem Općine Bogdanovci:

1. Spomen-obilježje »Bogdanovci« i
2. Spomen-obilježje »Kukuruzni put«

e) Spomenik 12 redarstvenika pod upravljanjem Općine Borovo.

(2) Osim mjesta iz stavka 1. ovoga članka, mjestima na kojima se odaje poseban domovinski pijetet smatraju se i:

a) Nacionalna memorijalna bolnica Vukovar u kojoj se osim zdravstvene djelatnosti obavlja i memorijalno-edukacijska djelatnost sa svrhom promicanja vrijednosti Domovinskog rata i

b) mjesta pronađenih, a neobilježenih masovnih grobnica žrtava iz Domovinskog rata te drugih koje budu naknadno pronađene i obilježene.

(3) U odnosu na mjesta iz stavka 2. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona koje se odnose na mjesta na kojima se odaje posebni domovinski pijetet u Vukovaru.

Članak 9.

Izgradnja, uređenje i održavanje objekata

(1) Izgradnja, uređenje i održavanje objekata te sve daljnje intervencije na mjestima iz članka 8. ovoga Zakona, a koje su planirane u proračunu nadležnih tijela, obavljaju se provedbom postupaka javne nabave sukladno propisima kojima se uređuje postupak javne nabave.

(2) Aktivnosti, iz stavka 1. ovoga članka, na objektima koji predstavljaju zaštićenu kulturnu baštinu izvode se sukladno propisima kojima se uređuje zaštita i očuvanje kulturnih dobara i uz prethodnu suglasnost autora rješenja izabranog u postupku javne nabave iz stavka 1. ovoga članka.

- (3) Nadležna tijela koja upravljaju objektima iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona odgovorna su za njihovo održavanje.
- (4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, objekte iz članka 8. stavka 1. točke a) podtočke ab) ovoga Zakona održavaju jedinice lokalne samouprave na čijem se području objekti nalaze.
- (5) Odredbe ovoga članka ne primjenjuju se na mjesta masovnih grobnica iz članka 8. ovoga Zakona na koje se primjenjuju propisi o obilježavanju mjesta masovnih grobnica žrtava iz Domovinskog rata koji uređuju pitanja od značenja za utvrđivanje i obilježavanje odnosno uređenje mjesta masovnih grobnica žrtava iz Domovinskog rata.

Članak 10.

Označavanje mjesta

- (1) Mjesta iz članka 5. ovoga Zakona označavaju se kao područja posebnog domovinskog pijeteta postavljanjem odgovarajuće signalizacije na ulazima i izlazima iz tih mjesta.
- (2) Označavanje objekata iz članka 8. ovoga Zakona kao mjesta posebnog domovinskog pijeteta odnosno označavanje Memorijalnog groblja sukladno članku 16. stavku 3. ovoga Zakona provodi se postavljanjem odgovarajuće signalizacije.
- (3) Signalizacija iz ovoga članka sastoji se od znakova obavijesti i znakova za usmjeravanje, sukladno propisima o sigurnosti prometa na cestama.

Članak 11.

Nositelji aktivnosti obilježavanja

- (1) Nositelji aktivnosti obilježavanja posebnog domovinskog pijeteta na objektima iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona su nadležna tijela iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona koja tim objektima upravljaju, ako drugim zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Nositelji iz stavka 1. ovoga članka odgovorni su za organizaciju i financiranje aktivnosti u provođenju programa odavanja počasti na mjestima za koja su određeni sukladno stavku 1. ovoga članka, ako drugim zakonom nije drukčije određeno.
- (3) Nositelji iz stavka 1. ovoga članka, u planiranju i poduzimanju aktivnosti odavanja počasti, surađuju međusobno i s drugim tijelima koja sudjeluju u programu obilježavanja.

Članak 12.

Način obilježavanja posebnog domovinskog pijeteta

Obilježavanje dana posebnog domovinskog pijeteta uključuje odavanje počasti poginulim i nestalim hrvatskim braniteljima i civilima iz Domovinskog rata na Memorijalnom groblju polaganjem vijenaca i drugim aktivnostima kojima se na dostojanstven način održava sjećanje na njihovu žrtvu i doprinos u Domovinskom ratu.

Članak 13.

Odgojno-obrazovne aktivnosti u vezi s obilježavanjem posebnog domovinskog pijeteta

- (1) Obilježavanje dana posebnog domovinskog pijeteta uključuje i odgojno-obrazovne aktivnosti za učenike i studente te druge zainteresirane osobe koje Grad Vukovar provodi u suradnji s Javnom ustanovom »Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar«, tijelima državne uprave i drugim ustanovama.
- (2) Stručno-edukativne materijale za obilježavanje dana posebnog domovinskog pijeteta priprema i osigurava tijelo državne uprave nadležno za znanost i obrazovanje.

Članak 14.*Posjeti Memorijalnom groblju*

U okviru posjeta učenika i drugih posjetitelja Memorijalnom groblju koji dolaze u Vukovar radi upoznavanja s vrijednostima iz Domovinskog rata te bitke za Vukovar, a koju djelatnost provodi Javna ustanova »Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar«, mogu se odgovarajuće uključiti aktivnosti iz članka 12. ovoga Zakona.

Članak 15.*Znamenja na mjestima na kojima se odaje poseban domovinski pijetet*

(1) Na mjestima iz članka 8. ovoga Zakona mogu biti istaknuta samo državna znamenja Republike Hrvatske te znamenja Vukovarsko-srijemske županije i Grada Vukovara odnosno može se izvoditi samo himna Republike Hrvatske, sukladno zakonu kojim se propisuje grb, zastava i himna Republike Hrvatske.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na mjestima iz članka 8. ovoga Zakona mogu biti istaknuta i znamenja drugih država, i to prilikom posjeta stranih delegacija ili prilikom obilježavanja pogibije dragovoljaca, koji nisu državljani Republike Hrvatske, u obrani suvereniteta Republike Hrvatske.

Članak 16.*Središnje mjesto obilježavanja*

(1) Memorijalno groblje središnje je mjesto odavanja posebnog domovinskog pijeteta.

(2) Memorijalno groblje ujedno je središnje mjesto odavanja počasti nacionalnoj žrtvi u uspostavi samostalne, nezavisne, suverene i demokratske Republike Hrvatske odnosno svim stradalim hrvatskim braniteljima i civilima iz Domovinskog rata.

(3) Memorijalno groblje na odgovarajući se način označava, u smislu stavaka 1. i 2. ovoga članka, postavljanjem signalizacije na središnjem ulazu u Memorijalno groblje, sukladno članku 10. ovoga Zakona.

Članak 17.*Popis poginulih i nestalih*

Na Memorijalnom groblju se, na odgovarajući i dostojanstven način, uspostavlja javno dostupan popis svih poginulih i nestalih hrvatskih branitelja i civila iz Domovinskog rata s područja posebnog domovinskog pijeteta sukladno članku 5. ovoga Zakona.

Članak 18.*Odavanje počasti u druge dane*

(1) Odavanje počasti žrtvama Domovinskog rata u Vukovaru izvan razdoblja iz članka 7. ovoga Zakona od strane izaslanstava koja su u službenom posjetu Vukovaru održava se na Memorijalnom groblju.

(2) Odavanje počasti iz stavka 1. ovoga članka odgovarajuće uključuje aktivnosti iz članka 12. ovoga Zakona.

Članak 19.*Protokol o načinu odavanja posebnog domovinskog pijeteta*

Način odavanja posebnog domovinskog pijeteta na mjestima iz članka 8. ovoga Zakona uređuje se Uredbom o jedinstvenom protokolu koju donosi Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada).

GLAVA III. VIJEĆE ZA DOMOVINSKI PIJETET, MIR I RAZVOJ

Članak 20.

Uloga Vijeća

Vijeće za domovinski pijetet, mir i razvoj (u daljnjem tekstu: Vijeće) je stalno tijelo koje koordinira i prati aktivnosti obilježavanja posebnog domovinskog pijeteta, može predložiti mjere i aktivnosti radi njihova unaprjeđenja i prati njihovo provođenje te prati i može predložiti mjere poticanja društvenog razvoja područja iz članka 5. ovoga Zakona.

Članak 21.

Imenovanje i ustroj Vijeća

(1) Vijeće ima 17 članova koji imaju svoje zamjenike, a čine ga:

- a) predstavnik Ureda predsjednika Republike Hrvatske
- b) predstavnik Ureda predsjednika Vlade
- c) predstavnik odbora Hrvatskog sabora nadležnog za pitanja ratnih veterana
- d) predstavnik Ministarstva
- e) predstavnik tijela državne uprave nadležnog za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
- f) predstavnik tijela državne uprave nadležnog za znanost i obrazovanje
- g) predstavnik tijela državne uprave nadležnog za kulturu
- h) predstavnik tijela državne uprave nadležnog za obranu
- i) predstavnik tijela državne uprave nadležnog za unutarnje poslove
- j) predstavnik Javne ustanove »Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar«
- k) predstavnik Hrvatskog memorijalno-dokumentacijskog centra Domovinskog rata
- l) predstavnik Fonda za obnovu i razvoj Grada Vukovara
- m) predstavnik Vukovarsko-srijemske županije
- n) predstavnik Grada Vukovara i
- o) tri predstavnika hrvatskih branitelja i stradalnika iz Domovinskog rata s područja Grada Vukovara.

(2) Ministar hrvatskih branitelja (u daljnjem tekstu: ministar) po svom je položaju predsjednik Vijeća i ima svog zamjenika.

(3) Predsjednika Vijeća i njegova zamjenika te članove Vijeća i njihove zamjenike imenuje Vlada na vrijeme od četiri godine.

(4) Vladi članove Vijeća i njihove zamjenike iz stavka 1. točaka a) do l) ovoga članka predlaže čelnik tijela iz redova rukovodećih službenika, a članove Vijeća i njihove zamjenike iz stavka 1. točaka m) i n) ovoga članka predlaže njihovo predstavničko tijelo.

(5) Braniteljske udruge s područja Grada Vukovara, po prethodnom pozivu predstavničkog tijela Grada Vukovara, dostavljaju prijedloge članova Vijeća i njihovih zamjenika iz stavka 1. točke o) ovoga članka temeljem kojih ih predstavničko tijelo Grada Vukovara predlaže Vladi radi imenovanja.

- (6) Administrativno-tehničke poslove za Vijeće obavlja Ministarstvo.
- (7) Vijeće se sastaje po potrebi, a o svom radu izvještava Vladu jednom godišnje.
- (8) Način rada i donošenja odluka Vijeća te razrada aktivnosti i mjera iz njegova djelokruga utvrđuje se poslovnikom koji donosi Vijeće.

Članak 22.

Suradnja Vijeća s drugim tijelima državne uprave, ustanovama i udrugama

- (1) Prilikom predlaganja razvojnih mjera odnosno razmatranja i poduzimanja aktivnosti koja se tiču djelokruga određenog tijela državne uprave, Vijeće poziva predstavnika nadležnog tijela državne uprave radi prisustvovanja sjednici Vijeća odnosno izravno ga uključuje u rad Vijeća, kao vanjskog člana.
- (2) Prilikom predlaganja mjera odnosno poduzimanja aktivnosti koja se tiču znanstvenog istraživanja i srodnih djelatnosti Vijeće poziva predstavnika Hrvatskog instituta za povijest i Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar i drugih ustanova čija su djelatnost znanstveno istraživanje i srodne djelatnosti radi prisustvovanja sjednici Vijeća odnosno izravno ga uključuje u rad Vijeća, kao vanjskog člana.
- (3) U provođenju aktivnosti iz svog djelokruga Vijeće surađuje s drugim tijelima i udrugama iz Domovinskog rata, a po potrebi ih može pozvati radi prisustvovanja sjednici odnosno uključiti u svoj rad, kao vanjske suradnike.
- (4) Vanjski članovi i vanjski suradnici nemaju pravo glasa prilikom donošenja odluka Vijeća.

Članak 23.

Djelokrug Vijeća

- (1) Vijeće prati izgradnju, uređenje, održavanje te sve daljnje intervencije na mjestima na kojima se obilježava poseban domovinski pijetet te nadležnim tijelima može predložiti mjere i aktivnosti njihove zaštite protiv vandalizma i narušavanja vrijednosti koje predstavljaju te prati njihovo provođenje.
- (2) Vijeće može predložiti Ministarstvu odnosno drugim nadležnim tijelima odgojno-obrazovne i druge mjere i aktivnosti radi očuvanja sjećanja na žrtvu Vukovara te njegove povijesne uloge u uspostavi suvereniteta Republike Hrvatske te prati njihovo provođenje.
- (3) Vijeće može predložiti Vladi gospodarske, demografske, kulturne, odgojno-obrazovne, znanstvene i druge mjere usmjerene na razvoj područja iz članka 5. ovoga Zakona, kao i mjere i aktivnosti izgradnje i trajnog očuvanja mira te prati njihovo provođenje.
- (4) Vijeće prati propise te zakonodavne i druge aktivnosti nadležnih tijela koje se primjenom odnose na područje iz članka 5. ovoga Zakona te s tim u vezi, a u skladu s ovim Zakonom, može predložiti nadležnim tijelima odgovarajuće mjere i aktivnosti.
- (5) Vijeće razmatra nacрте prijedloga zakona te drugih propisa i akata odnosno razmatra sadržaje, programe, procese i aktivnosti koji se primjenom odnose na područje iz članka 5. ovoga Zakona.
- (6) Vijeće surađuje s nositeljima aktivnosti iz članka 11. ovoga Zakona u programu obilježavanja mjesta posebnog pijeteta te s tim u vezi poduzima potrebne mjere i aktivnosti.

GLAVA IV. ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKE I RAZVOJNE AKTIVNOSTI

Članak 24.

Znanstvenoistraživačke aktivnosti

(1) Vijeće, u suradnji s tijelom državne uprave nadležnim za znanost i obrazovanje, tijelom državne uprave nadležnim za kulturu, Hrvatskim institutom za povijest, Hrvatskim memorijalno-dokumentacijskim centrom Domovinskog rata, Institutom društvenih znanosti Ivo Pilar i Javnom ustanovom »Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar« potiče znanstvenoistraživačke aktivnosti te izdavaštvo i memorijale radi očuvanja, istraživanja te promicanja istine o Domovinskom ratu i povijesnog sjećanja na ulogu Vukovara u obrani i stvaranju Republike Hrvatske.

(2) Vijeće može predložiti Vladi mjere za provođenje aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 25.

Aktivnosti društvenog razvoja

Vijeće se brine o razvoju područja iz članka 5. ovoga Zakona te Vladi može predložiti mjere i aktivnosti usmjerene na njihov demografski, gospodarski, kulturni i odgojno-obrazovni razvoj te druge oblike društvenog razvoja i prati njihovo provođenje, kao i provođenje drugih mjera koje se poduzimaju u svrhu razvoja područja iz članka 5. ovoga Zakona.

Članak 26.

Sredstva za provedbu

(1) Sredstva za provedbu ovoga Zakona osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske, na poziciji Ministarstva, tijela državne uprave nadležnog za znanost i obrazovanje i tijela državne uprave nadležnog za kulturu te proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako drukčije nije propisano ovim Zakonom.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, sredstva za provedbu ovoga Zakona osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske i na pozicijama drugih tijela državne uprave temeljem unaprijed planiranih aktivnosti odnosno projekata iz njihova djelokruga.

GLAVA V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 27.

Nadležna tijela iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona nastavljaju s poduzimanjem aktivnosti upravljanja i održavanja objekata iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 28.

Vlada će predsjednika Vijeća i njegova zamjenika te članove Vijeća i njihove zamjenike imenovati u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 29.

(1) Uredbu iz članka 19. ovoga Zakona Vlada će donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Poslovnik iz članka 21. stavka 8. ovoga Zakona Vijeće će donijeti u roku od 90 dana od dana imenovanja Vijeća.

Članak 30.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

